

Ytors egenskaper, såväl strukturella som kemiska, är av avgörande betydelse för vidhäftning, vätningsförmåga, biokompatibilitet, nedbrytning och korrosion. På SP finns tillgång till kraftfulla analysinstrument för karakterisering av ytor och ytskikt.

Fourier Transform Infrared Spectroscopy (FT-IR)

- med ATR-tillsats (Attenuated Total Reflection) analyseras ett ytskikt på några få mikrometer
- används t.ex. vid studier av oxidation i polymera material

Kontaktperson

Kenneth Möller
Tel: 010-516 51 88
E-post: kenneth.moller@sp.se

Ultraviolet-Visible-Near Infrared Spectroscopy (UV-VIS-NIR)

- ger information om transmittans, absorbans och reflektans i våglängdsområdet 200-2500 nanometer
- en integrerande sfärdetektor ökar instrumentets prestanda och användningsområden

Kontaktperson

Kenneth Möller
Tel: 010-516 51 88
E-post: kenneth.moller@sp.se

Scanning Electron Microscopy (SEM)

- ger bilder som visar yttopografin med mycket hög upplösning och skärpedjup
- med bildbehandling kan kvantitativ information om t.ex. porositet erhållas
- EDX (Energy Dispersive X-ray spectrometry) ger information om innehåll och fördelning av grundämnen på ytan

Kontaktperson

Lena Lindman
Tel: 010-516 54 31
E-post: lena.lindman@sp.se

Time-Of-Flight Secondary Ion Mass Spectrometry (TOF-SIMS)

- ett extremt ytkänsligt instrument som detekterar både grundämnen och kemiska föreningar
- fördelningen av olika ämnen på ytan, s.k. mapping, med en upplösning av mindre än en mikrometer
- koncentrationsgradienter från ytan och in i materialet fås med en etsande metod, "sputtring"
- används bl.a. för identifiering av ytföroreningar och karakterisering av gränssytor

Kontaktperson

Peter Sjövall
Tel: 010-516 52 99
E-post: peter.sjovall@sp.se

Inductively Coupled Plasma – Mass Spectrometry (ICP-MS)

- kvantifiering av lakbara grundämnen, normalt föroreningar, i mycket låga halter
- med laser-ablationsteknik kan ytors grundämnesinnehåll analyseras med mycket stor känslighet

Kontaktperson

Conny Haraldsson
Tel: 010-516 56 65
E-post: conny.haraldsson@sp.se

Mikrotom

- används för beredning av prover i form av mycket tunna filmer
- plast, färg eller lack kan mikrotomeras i filmer ner till några få mikrometers tjocklek
- analys av filmerna kan ge djupprofiler av t.ex. tillsatsämnen eller nedbrytningsprodukter i lackskikt

Kontaktperson

Kenneth Möller
Tel: 010-516 51 88
E-post: kenneth.moller@sp.se

Via våra kontakter med andra institut och högskolor kan vi även erbjuda ytanalys med andra metoder än de som nämnts här. Kontakta gärna någon av oss för mer information!

SP Sveriges Tekniska Forskningsinstitut

SP Kemi och Materialteknik
Box 857, 501 15 Borås
Telefon: 010-516 50 00, Telefax: 033-13 55 02
E-post: info@sp.se, www.sp.se

A Member of

 United Competence